

ŚMIGUS-DYNGUS - ZACHOWAJ ROZSADEK I UMIAR!

Data publikacji 15.04.2022

Śmigus-dyngus, potocznie zwany Lanym Poniedziałkiem jest niewątpliwie tradycją kultywowaną w Polsce od pokoleń. To nieodłączny element Świąt Wielkanocnych, a wiele osób tego dnia ma świetną zabawę. Wzajemne oblewanie się wodą w Poniedziałek Wielkanocny wywodzi się jeszcze z praktyk słowiańskich. Słowianie oblewali się zimną wodą celebrując w ten sposób radość po odejściu zimy oraz przebudzeniu się wiosny.

Nie powinniśmy jednak zapominać o przysługującym każdej osobie prawie do zakwestionowania chęci uczestnictwa w tej tradycji. Polewanie wodą zdecydowanie powinno mieć swój umiar i charakter symboliczny, a nie przysparzać zbędnego problemu. Trzeba mieć bowiem świadomość, że taka zabawa może skutkować przykrymi konsekwencjami - zarówno dla oblewających, jak też oblewanych.

Z prawnego punktu widzenia praktykowanie w Poniedziałek Wielkanocny opisywanego zwyczaju, z zachowaniem rozsądku i należytego umiaru, może zostać zakwalifikowane jako tak zwany kontratyp pozaustawowy, co w praktyce może oznaczać, że osoba polewająca wodą, nie popełni wykroczenia lub przestępstwa.

Nie wszystkie jednak zachowania związane z wielkanocną tradycją będą wypełniać znamiona kontratypu. Osoba, która kultywując tradycję oblewa wodą inną osobę, może swoim zachowaniem wyczerpać np. znamiona wykroczenia z art. 51 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2018 r., poz. 618, z późn. zm., zwana dalej kw), polegającego w tym przypadku na zakłóceniu spokoju i porządku publicznego, za które może grozić m.in. kara grzywny wymierzona w drodze postępowania mandatowego w wysokości do 500 zł. Na podobne konsekwencje prawne może narazić się osoba dopuszczająca się nieobyczajnego wybryku - art. 140 kw, np. w postaci oblewania wodą pasażerów transportu publicznego czy też rzucająca balonem wypełnionym wodą w pojazdy mechaniczne będące w ruchu - art. 76 kw. Innymi konsekwencjami wobec sprawców przytoczonych powyżej wykroczeń mogą być wymierzone przez sąd: kara aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny, która w przypadku naruszeń z art. 51 kw i 76 kw może wynosić nawet do 5 000 zł.

W skrajnych przypadkach omawiane zachowanie może zostać zakwalifikowane jako przestępstwo określone w art. 217 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r., poz. 1600, z późn. zm.) polegające na naruszeniu nietykalności cielesnej.

Podkreślić należy, że brak umiaru w obchodzeniu omawianego zwyczaju może narazić oblewaną osobę w sposób bezpośredni na szkody materialne, np. poprzez uszkodzenie sprzętu elektronicznego, telefonu, tabletu, lub też pośredni, powodując konieczność powrotu oblanej osoby do domu, w sytuacji gdy była w trakcie podróży np. na dworzec, lotnisko. Wówczas spowodowanie opóźnienia takiej osoby może przyczynić się do konieczności pokrycia z tego powodu strat finansowych (np. konieczność zakupu kolejnego biletu).

Osoba pokrzywdzona, w przypadku poniesionych strat materialnych może dochodzić swoich roszczeń (odszkodowania) na drodze postępowania cywilnego.

Przedstawiając powyższe informacje należy pamiętać, że kultywowaniu tradycji wynikającej z potocznego życzenia „mokrego śmigusa dyngusa” powinien towarzyszyć rozsądek i umiar.